

Site-specific výstava vychádza z dlhoročných participatívnych projektov autora. Predstavuje tvorbu ako špecifickú skúsenosť, formu kontextuálneho vnímania a pohybu v sociálno-environmentálnom priestore. Umelec vyzýva ku vzájomnej komunikácii, spoznávaní a spolupráci. Výstava je uvedená v rámci dramaturgického cyklu *Téma*.

Miroslav Brooš je významným predstaviteľom textilného umenia a umenia vlákna (nielen) na Slovensku. Pri tvorbe vychádza z konceptuálnych princípov s dôležitým momentom participácie. Pracuje v otvorených cykloch, ktoré sú v každom výstavnom aj nevýstavnom priestore iné, podliehajú procesuálnosti, „stávajú sa“, menia a vyvíjajú. Základným konceptom pre umelca je prostredie, vlastná hodnota (recyklovaného) materiálu a predovšetkým medziľudské vzťahy, kde formovanie aktívnej percepcie je svojbytnou formou sociálnej komunikácie.

Názov výstavy odkazuje k banke Miroslava Brooša, ktorá nie je, ako by sa mohlo zdať, peňažnou inštitúciou, ale je zdieľaním ako gesto spolupatričnosti. Umelec používa primárne, nájdené, recyklované a upcyklované materiály, pričom sa dotýka otázok „vysokého“ a „nízkeho“ v kultúrnom aj sociálnom kontexte. Výsledný artefakt, či inštalácia nie sú dôležitejšie ako samotný proces, naopak, sú zámerom pre poznávanie špecifických vzťahov medzi životom a umením. Podstatou procesu tvorby sú vzťahy, rozhovory a spolupráca.

Autor svojou umeleckou činnosťou nenásilne, cez jednotlivca ovplyvňuje spoločnosť, otvára elementárne otázky o živote, pripomína jeho pomínutelnosť, krehkosť, premenlivosť a špecifickú krásu. Výstava je rozdelená do štyroch celkov, ktoré nesú environmentálne a kultúrno-spoločenské významy:

Darovanie... zeme, Eko...vodo...pády, Moje a naše miesta a More virtuálnych spojov. Jednotlivé sekcie v sebe obsahujú pokračovania dlhodobých tvorivých cyklov autora a momenty participácie.

Darovanie... zeme z cyklu *Prenášanie zeme* je najdlhším autorovým projektom participatívneho charakteru, ktorý začal v Slovenskom raji v roku 1987 *Záznamami zo Slovenského raja*. Základnou hmotou inštalácie je zem a materiál, ktorý slúžil na jej prenášanie – plátna a špagáty. Vzorky zeme a stopy rôznych prostredí a príbehov v sebe nesú hlboké symbolické významy. Časť **Eko...vodo...pády** uvádza diváka do fotograficky preneseného (urbánneho) prostredia, ktoré vo svojich detailoch ukrýva otázky o našej súčasnej a možnej budúcej existencii vo svete. **Moje a naše miesta** je participatívnym projektom, ktorý súvisí so zaznamenávaním a prenášaním vecí, zeme a ateliérov. Základom inštalácie sú papierové odtlačky blokov kameňa, ktoré vytvárajú abstraktnú krajinu a odkazujú na sochárske remeslo. **More virtuálnych spojov** nadväzuje na cykly *Tkanie svetlom* a *Pred oknom, za oknom*.

Umelec cez fotografie a QR kódy vizuálne a virtuálne prepája diferentné galérie, čím návštevníkovi ponúka nielen konfrontáciu sociokultúrnych virtuálnych vzťahov, ale aj iné hodnotové kontexty.

Mgr. art. Katarína Balúnová, ArtD.,
kurátorka výstavy

Miroslav Brooš (*1952, Poprad) je umelcom, u ktorého sa život a umenie prirodzene prelína. Pracuje v diferentných médiách od objektu, malby, inštalácie a performance po tvorbu komplexných prostredí. Využíva širokú škálu elementárnych, prírodných a nájdených materiálov, ako zem, kameň, papier, textil, drevo, pričom zdôrazňuje ich premenlivosť v čase a priestore.

V r. 1975 – 1980 študoval na Národnej akadémii umení v Sofii, Bulharsko, Katedra textilu – umenie a dizajn, u prof. M. Varbanova, prof. D. Baleva, prof. M. Josifovej, prof. I. Ignatova. Pravidelne vystavuje v umeleckých galériách a inštitúciách na medzinárodnej úrovni (Anglicko, Bulharsko, Česká republika, Čína, Dánsko, Francúzsko, Kanada, Litva, Maďarsko, Nemecko, Poľsko, Rakúsko, Rusko, Španielsko, Taliansko, Ukrajina, USA).

Individuálne sa prezentoval na viac ako dvoch desiatkach výstav doma aj v zahraničí a zúčastnil sa mnohých medzinárodných sympózií zameraných na umenie papiera, voľnú textilnú tvorbu, maľbu a land art. Jeho diela boli súčasťou významných výstav súčasného umenia ako International Triennial of Tapestry and Textile Art, Tournai, Belgicko, 1993; International Triennial of Tapestry, Lodz, Poľsko, 1998 a 2004; Triennale of Textile Arts, Szombathely, Hungary, 2006, 2012, 2021 a 2024; 7th Beijing International Art Biennale, Peking, Čína, 2017; International Fiber Art Biennial "From Lausanne to Beijing", Peking, Čína, 2006, 2009, 2012, 2020; Sofia Paper Art Fest, Sofia, Bulharsko, 2021; Osten Skopje Drawing Biennale, 2020 a 2022; Art Textile Biennale, Poznań, Poland, 2023; a iné. Za svoju prácu získal viacero ocenení, medzi iným na International Tapestry Triennial, Łódź, Poľsko, 2004; Textile Triennial, Liptovský Mikuláš, Slovakia, 2006; International Miniature Textile Triennial, Vilnius, Litva, 2020.

Miroslav Brooš v r. 1986 – 2010 pedagogicky pôsobil na Fakulte humanitných vied Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. Od r. 2010 pracuje na Fakulte výtvarných umení Akadémie umení, Banská Bystrica. V r. 2009 bol inau-gurovaný na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave a v r. 2011 bol prezidentom SR menovaný profesorom v odbore Výtvarné umenie. Žije a tvorí v Banskej Bystrici.

téma
theme

Kurátorka: Mgr. art. Katarína Balúnová, ArtD. – GUS
Produkcia: Miroslav Brooš a Mgr. Mária Šabľová – GUS
Grafika: Mgr. art. Ivana Babejová, ArtD. – GUS
Preklady: Bc. Gavin Cowper
Produkcia: Galéria umelcov Spiša
– kultúrne zariadenie Košického samosprávneho kraja



O výstave



About exhibition